

Bilten

- * Uvod
- * Opšte aktivnosti
- * Procena potreba za obukama
- * Aktivnosti Programa za Početne Obuke (PPO)
- * Aktivnosti Programa za Kontinuirane Obuke (PKO)

*

Avgust 2020

Uvod

Akademija Pravde je kao rezultat okolnosti stvorenih zbog pandemije COVID 19 je i u toku avgusta nastavila sa svojim aktivnostima izrađenim u skladu sa merama i kriterijumima određenim za zaštitu i sprečavanje ove pandemije.

Posebna karakteristika ovog meseca je ta što ima manje aktivnosti uzimajući u obzir i godišnje odmore. Međutim, aktivnosti uključujući i kontinuirane i početne obuke su ostvarene putem platforme ZOOM.

Na ovom informativnom biltenu u nastavku su predstavljene aktivnosti u korist procene potreba obuka i izrade programa obuka za 2021.godinu, različiti sastanci kao i aktivnosti iz Programa Početnih Obuka po sesijama i modulima obuka kao i aktivnosti ostvarene u Programu Kontinuiranim Obukama specifikovanim po temi obuke, trajanju i njihovim korisnicima.

Osim gore navedenih aktivnosti, bilten sadrži i obaveštenje vezano za kurseve obuke koji su održani putem platforme učenja na daljinu.

Opšte aktivnosti

Saradnja sa institucijama pravosudnog sistema i međunarodnim partnerima

---

U izveštajnom periodu, Akademija Pravde na poziv Zakonodavnog Odbora, Mandata i Imuniteta Skupštine Republike Kosovo učestvovala je na sledećem sastanku na kojem je izveštavana o procesu rada i aktivnostima sprovedenim tokom 2019. godine. Na sastanku su dati odgovorni na pitanja u vezi rezultata u programu obuka, statusu AP-a, procesu odabira trenera, budžetu, kao i o opštoj potrebi za podrškom za osnaživanje AP-a. Posebnost ovog izveštaja bila je da su konačni zaključci članova komisije bili pozitivni i visoko cenjeni za rad AP-a tokom 2019. godine.

U toku saradnje sa međunarodnim prijateljima i partnerima, tokom avgusta održani su sastanci i koordinacije sa projektom USAID / CJA (Aktivnosti u Komercijalnoj Pravdi), OEBS-om, ATRC-om, OPDAT-om i britanskom ambasadam.

Sa projektom USAID/CJA (Aktivnosti u Komercijalnoj Pravdi) diskutovano je i konkretnizovani su modaliteti objavljivanja oglasa/konkursa za trenere u oblasti komercijalne pravde.

U sklopu saradnje sa OEBS-om su održani sastanci u cilju priprema za razvoj Obuka za Trenere u vezi Izrade optužujućih akata.

Na sastancima sa organizacijom ATRC, koju finansira holandska ambasada, razgovarano je o mogućnostima saradnje u obuci sudija i tužilaca za slučajeve koji se odnose na govor mržnje. S tim u vezi, potpisan je memorandum o saradnji za sprovođenje predmetnog projekta.

Sa Ambasdom SAD-a, konkretno sa predstavnicima kancelarije ODAT-a su održani sastanci u cilju prethodnih priprema za obuku "Unapređenje konfiskacije nezakonito stečene imovine".

Na sastancima sa predstavnicima britanske ambasade, odnosno liderima projekta „Jačanje pravosudnog sistema na Kosovu“ razgovarano je o mogućnostima saradnje između AP-a i projekta na polju uspostavljanja komunikacije između pravosudnog sistema i civilnog društva, sa posebnim naglaskom na osnaživanju AP-a u ovoj oblasti.

Memorandum o saradnji između Akademije Pravde i Centra za Obuku za Zastupanje i Resurse

Dana 25 avgusta 2020, Akademija Pravde i Centar za obuku za zastupanje i resurse (ATRC) potpisali su sporazum o saradnji u okviru razvoja

obuke u oblasti Zločina mržnje.

Ovaj projekat ima trajanje od 1 godine, do Avgusta 2021, i ima za cilj da Akademija Pravde i ATRC organizuju obuke za sudije i tužioce za izgradnju svojih profesionalnih kapaciteta u ob-

lasti zločina mržnje i jezika mržnje.

Ovim sporazumom AP i ATRC se slažu da pomažu jedni drugima u razvoju obuke, da međusobno podržavaju u razmeni informacija koje su rezultat obuke, da informišu učesnike o zločinima mržnje i njihovim vrstama, da tumače i proučavaju odredbe žrtava nasilja iz mržnje prema Krivičnom Zakoniku i zakonodavnim promenama koje su se dogodile itd.

Akademija Pravde ima za cilj da u Program Obuke za 2021 uključi obuku koja pokriva oblast zločina mržnje.

Iako nije veoma dugoročan projekat, Akademija Pravde i ATRC imaju za cilj da razviju međusobnu saradnju u drugim projektima koji bi pomogli pravosudnom sistemu u suzbijanju i sprečavanju negativnih pojava.

Sastanak sa predstavnicima Projekta Britanske Ambasade “Jačanje Pravosudnog Sistema na Kosovu”

Dana 27 avgusta 2020, Izvršni Direktor Akademije Pravde, Enver Fejzullahu, na sastanku je primio predstavnike Projekta Britanske Ambasade „Jačanje Pravosudnog Sistema na Kosovu“, g. Ken Taylor, Direktor Projekta i g. David Wells, Stručnjak za institucionalni razvoj.

Na ovom sastanku, Direktor se najpre zahvalio Britanskoj Ambasadi na kontinuiranoj podršci Akademiji Pravde i drugim pravosudnim institucijama na Kosovu, istovremeno ih informisao o radu Akademije i unapređenju saradnje sa Sudskim savetom Kosova, Tužilačkim savetom Kosova, kao i drugim akterima u sektoru pravde,

u cilju povećanja kapaciteta pravosudnog sistema i kvaliteta programa uopšte, koju nudi Akademija Pravde.

Zahvaljujući dosadašnjoj saradnji, predstavnici ovog projekta, g. Taylor i g. Wells, obavestili su direktora AP o primeni Projekta i još jednom potvrdili da će imati zajedničku koordinaciju u toku aktivnosti sa ciljem zajednički napori za prevazilaženje ove situacije nastali kao rezultat pandemije, kao i za nastavak saradnje u cilju jačanja vladavine zakona na Kosovu.

Procena potreba za obukama

Održane aktivnosti za procenu potreba za obukama

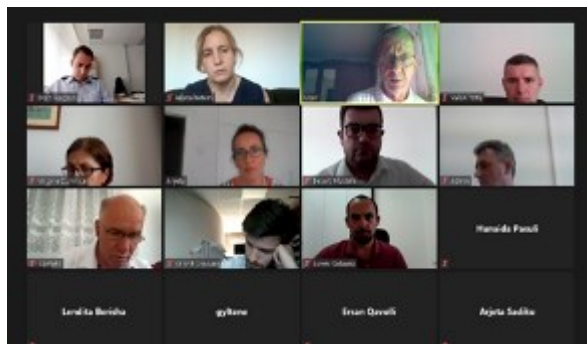
U nastavku aktivnosti o proceni potreba za obukom i izradi Programa obuke za 2021. godinu, održani su sastanci sa predsednicima sudova i glavnim tužiocima tužilaštva, na kojima su identifikovane praktične poteškoće i problemi u svakom regionu.

Pored sastanaka sa dotičnim subjektima, raz-

matrani su i predlozi iz evaluacionih upitnika koji su unapred dostavljeni sudovima i tužilaštvu. Uz podršku UNDP-a, održan je sastanak sa sudijama i tužiocima za izradu plana i programa obuke iz oblasti anti diskriminacije.

Sastanak sa sudijama i tužiocima za procenu potreba i programa obuke iz oblasti diskriminacije

Dana 3 avgusta 2020, Akademija Pravde u saradnji sa UNDP-om, u cilju izrade programa obuke za 2021, adekvatnog za potrebe obuke u oblasti diskriminacije, preko platforme ZOOM

održali su sledeći sastanak sa grupom sudija i tužilaca koji su došli sa svih nivoa i regiona Kosova.

Tokom ovog sastanka fokus je bio na sažetku koji je obuhvatio lokalni i međunarodni pravni okvir u oblasti diskriminacije i institucionalne mehanizme zaštite od diskriminacije, kao i praktične izazove i probleme u primeni ovog zakonodavstva, sa posebnim naglaskom na Zakon o diskriminaciji i Zakon o Rodna ravnopravnost na Kosovu.

Tokom diskusija istaknuto je nekoliko slučajeva

diskriminacije zbog kojih su podnesene tužbe i koji još nisu dobili epilog ili još nisu započeti sa radom zbog prikupljanja predmeta i činjenice da nisu klasifikovani kao hitni. Slučajevi su uglavnom bili osobe sa invaliditetom. Sudije su takođe istakle da sudovi još nisu osporavani u slučajevima diskriminacije zbog kulture i tradicije. Međutim, tokom diskusija su naglasili potrebu za specijalizovanom obukom i izradom priručnika i priručnika u vezi sa proceduralnim aspektom kako pristupiti slučajevima povezanim sa diskriminacijom.

Povodom ovog sastanka, ova grupa je dala preporuke za jačanje kapaciteta sudija i tužilaca, kao i službenika koji se bave ovom oblašću, da bi bila efikasnija i funkcionalnija u zaštiti od diskriminacije. Takođe je traženo da se popuni upitnik za procenu potreba za obukom i razvoj nastavnog plana i programa sa konkretnim temama na osnovu najčešćih slučajeva diskriminacije u praksi.

Učesnici ovog sastanka bili su sudije Vrhovnog Suda, Apelacionog i Osnovnog, kao i tužioci Osnovnog Tužilaštva iz regiona Mitrovice i Prištine.

Aktivnosti Programa za Početne Obuke (PPO)

Aktivnosti sprovedene tokom jula u okviru početne obuke za novoimenovane tužioce

---

U izveštajnom periodu, novoimenovani tužioc VIII generacije, nastavili su sa intenzivnom praktičnom obukom u relevantnim tužilaštvima gde su imenovani da nadoknade izgubljene dane tokom početka pandemije Covid-19 na Kosovu.

Tužioc su prethodno završili teorijsku obuku, i završetkom praktične obuke prema danima realizovanim u avgustu, ova generacija je završila program početne obuke kako je planirano za 12

meseci.

Akademija Pravde je nakon završetka programa započela pripreme za popunjavanje dosijea tužilaca u skladu sa Uredbom PPO, i biće dostavljena Komisiji za procenu učinka u Tužilačkom Savetu Kosova.

Aktivnosti Programa za Kontinuirane Obuke (PKO)

Obuka: Unapređenje prava LGBTI osoba na Kosovu

Dana 5. avgusta 2020. godine, Akademija Pravde u okviru Programa Kontinuirane obuke (PKO) uz podršku CEL – Centra za jednakost i slobodu za prava LGBTI zajednice, organizovala je obuku na temu: “Unapređenje prava LGBTI osoba na Kosovu” u okviru PKO. Zbog nemogućnosti izvođenja klasične obuke, ova obuka je održana virtuelno putem Zoom platforme direktno/live, od 10:00-13:00h.

Svrha obuke bila je unapređenje znanja sudija i tužilaca na temu poštovanja prava u sudskim postupcima LGBTI osoba na Kosovu.

Tokom prvog dela obuke obrađene su sledeće teme: Uvod u prava LGBTI zajednice - međunarodni standardi i zakonski okvir na Kosovu, Krivični i građanski aspekti zaštite prava LGBTI zajednice. U drugom delu obuke obrađene su teme: Identifikacija kršenja ljudskih prava iz konkretnih slučajeva i uloga sudova u zaštiti ljudskih prava LGBTI zajednice.

Tokom ove obuke analizirano je značenje glavnih pojmova kao što su: "seksualna orijentacija"; "Rodni identitet" i "seksualne karakteristike"; “Zločini mržnje”; i širi koncepti "homofobije", "transfobije", "stereotipizacije" i "diskriminacije". Ovo je naglašeno kao osnova za tehnički fokus gonjenja zločina mržnje.

U nastavku je naglašeno da je zakonodavstvo Republike Kosova kompatibilno sa međunarodnim standardima u ovoj oblasti. Sudovi takođe ove slučajeve shvataju ozbiljno i sa povećanom pažnjom. Ali vladavina zakona je uobičajena prepreka za Kosovo, posebno kada je reč o zašti-

ti marginalizovanih zajednica, posebno LGBTI zajednice. Ovo je naročito zbog tradicionalnih vrednosti društva, visoke socijalne stigme povodom LGBTI zajednice, koja se direktno širi na javne zvaničnike i policiju. U studiji koju je sproveo Nacionalni Demokratski Institut (NDI) o LGBTI zajednici na Kosovu, naglašeno je da su prijavljivali psihološko zlostavljanje i fizičko nasilje od strane zvaničnika institucija i organizacija. Slično tome, studija pokazuje da LGBTI zajednica na Kosovu prijavila diskriminaciju u obrazovanju i ličnom razvoju, prilikom policijske zaštite i pristupu javnim službama.

Obuka je bila usredsređena na važnost angažovanja u krivičnom gonjenju u borbi protiv zločina iz mržnje, rano razmatranje uticaja zločina mržnje prema LGBTI osobama i fokusiranje na širi kontekst diskriminacije i predrasuda koje LGBTI osobe doživljavaju na Kosovu.

Takođe je predstavljena sveobuhvatna prezentacija važećih međunarodnih standarda i nacionalnog zakonodavstva za borbu protiv zločina mržnje – i praktična primena ovih standarda koji podržavaju efikasno krivično gonjenje zločina mržnje prema LGBTI osoba. Fokus je bio posebno usredsređen na žrtvama, na krivično gonjenje zločina iz mržnje prema LGBTI osoba i ključnim veštinama potrebnim za prikupljanje dokaza o motivu predrasuda, ključnim elementima koji razlikuju zločine mržnje od uobičajenih zločina.

Tokom obuke, korišćene su kombinovane metode objašnjenja, uključujući teorijska i praktična objašnjenja, praćena primerima iz sudske prakse i pružanjem odgovora na postavljena pitanja i nejasnoće u vezi sa svim aspektima zaštite prava LGBTI zajednice u pravosudnom i

tužilačkom sistemu.

Korisnici obuke bili su sudije i tužioci osnovnog nivoa iz svih regiona Kosova.

Obuka: Faze preliminarog postupka, proaktivne istrage i obezbeđivanje dokaza

10 i 11 avgusta 2020.godine, Akademija Pravde u sklopu Programa za Kontinuirane Obuke je održala obuku na virtuelan način na temu “Faze prekrivičnog postupka, proaktivne istrage i osiguravanje dokaza”.

Cilj ove obuke je unapređivanje profesionalnog znanja sudija i tužilaca pri pravilnom sprovođenju prekrivičnog postupka i u sprovođenju proaktivnih istraga ja i osiguravanja dokaza.

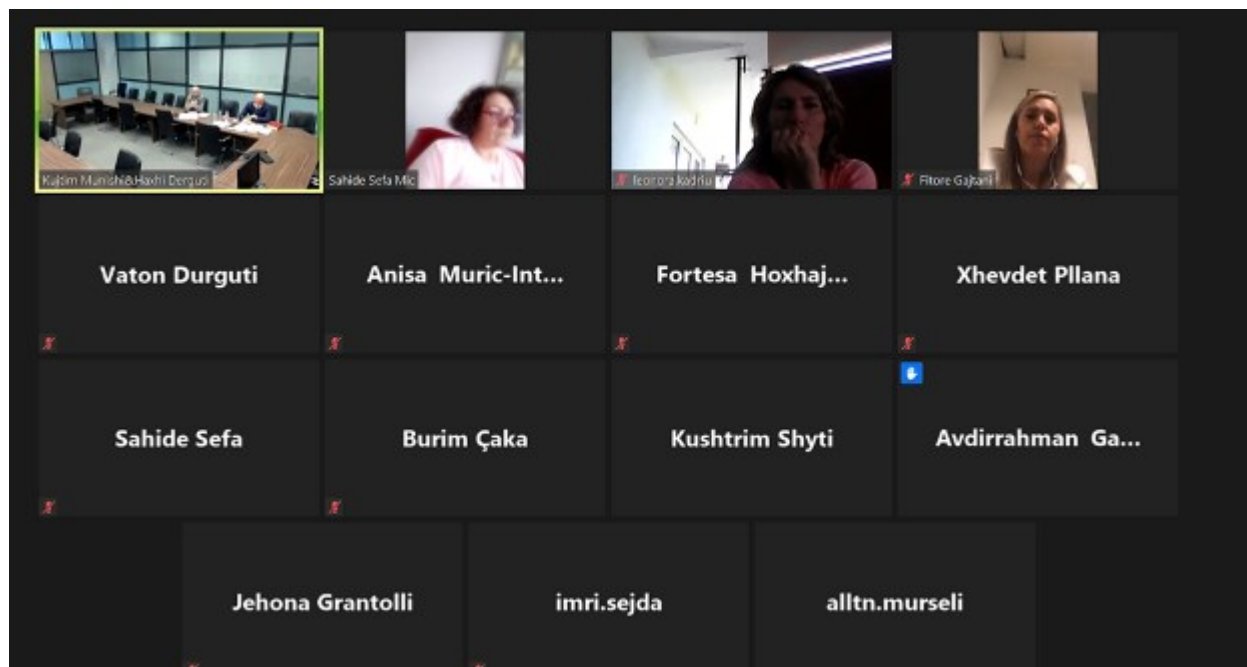
Tokom ove obuke razgovarano je o načinima osiguravanja dokaza u prekrivičnom postupku, kako biti oprezan u poštovanju istražnih rokova, zatim načinima primene tajnih tehničkih mera nadzora i istrage. Dalje su se obradile adekvatne mere za osiguranje okrivljenog u krivičnom postupku kao i ophođenje prema svedocima i njihova zaštita. Posebna pažnja je posvećena i

ispitivanju i načinu uzimanja iskaza od okrivljenog, svedoka, oštećenog i veštaka. Takođe u toku obuke je obrađena i proaktivna istraga, podnošenje zahteva u sudovima kao i mogućnost posebne istrage.

Sva ova pitanja su pažljivo obrađena kako bi se u praksi našlo logično i jasno rešenje.

U toku obuke su korišćene kombinovane metode predavanja, uključujući teorijsko i praktično objašnjavanje, praćeno primerima iz sudske prakse i diskusijama o načinu donošenja zaslužnih odluka u konkretnim slučajevima.

Korisnici ovih obuka su: Sudije Apelacionog suda, sudije i tužioc i osnovnog nivoa iz svih regija Kosova.

Specijalizovani Program: Pranje Novca - II Sesija

Dana 12-13. avgusta 2020. godine, Akademija Pravde u okviru Programa Kontinuirane obuke, putem Zoom platforme, sprovela je drugu sesiju obuke na temu “Specijalizovani Program obuke – Pranje novca.

Svrha obuke bila je unapređenje profesionalnog znanja sudija, tužilaca i drugih učesnika o pravilnoj primeni zakonskih odredbi vezanih za krivično delo pranje novca.

Tokom ove sesije razgovarano je o tehnikama ispitivanja prevara kod pranja novca, načinima prikupljanja informacija i njihove procene, konkretnim primerima pripreme ličnog profila, praćenju sredstava od strane primaoca i uplatnika, kao i povraćaj nezakonito stečene imovine.

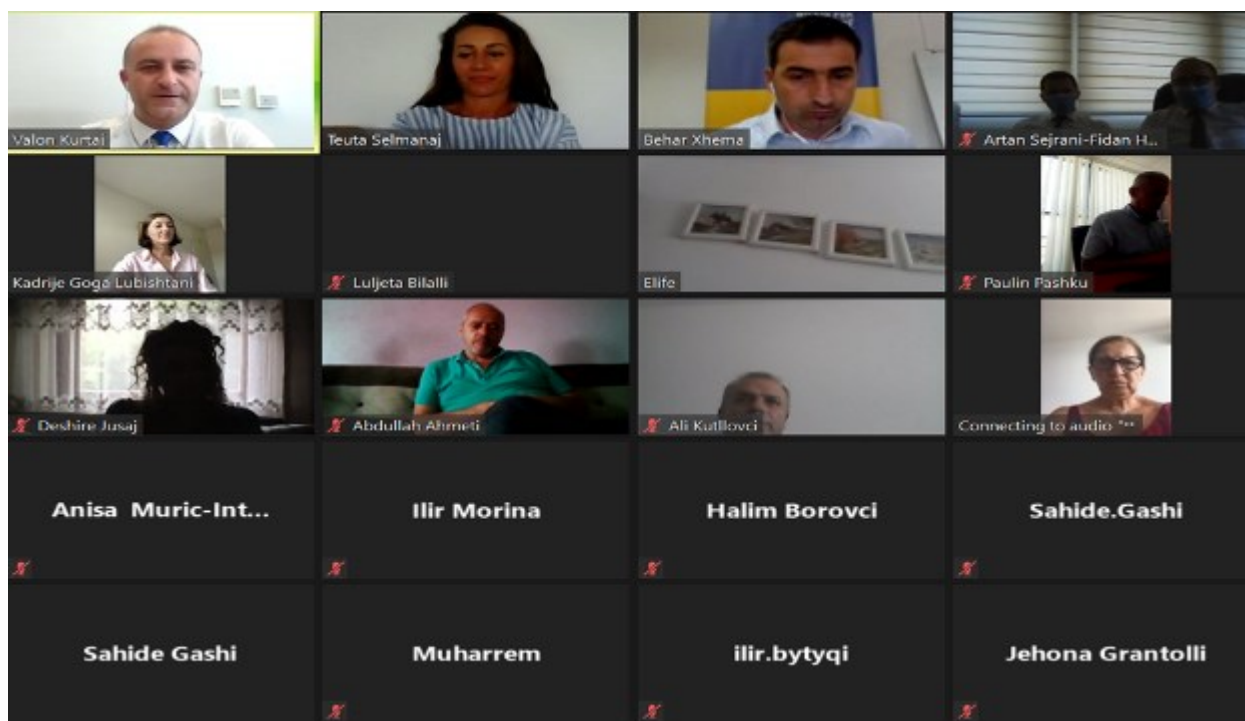
U nastavku su razrađeni međunarodni izvori u ovoj oblasti, kao što su: Konvencija Saveta

Evrope o pranju novca, sekvestraciji i konfiskaciji imovine stečene kriminalom i finansiranjem terorizma, i analizirali zakonodavstvo o pranju novca u kontekstu usklađenosti sa međunarodnim i uporednim izvorima sa nekim zemljama EU.

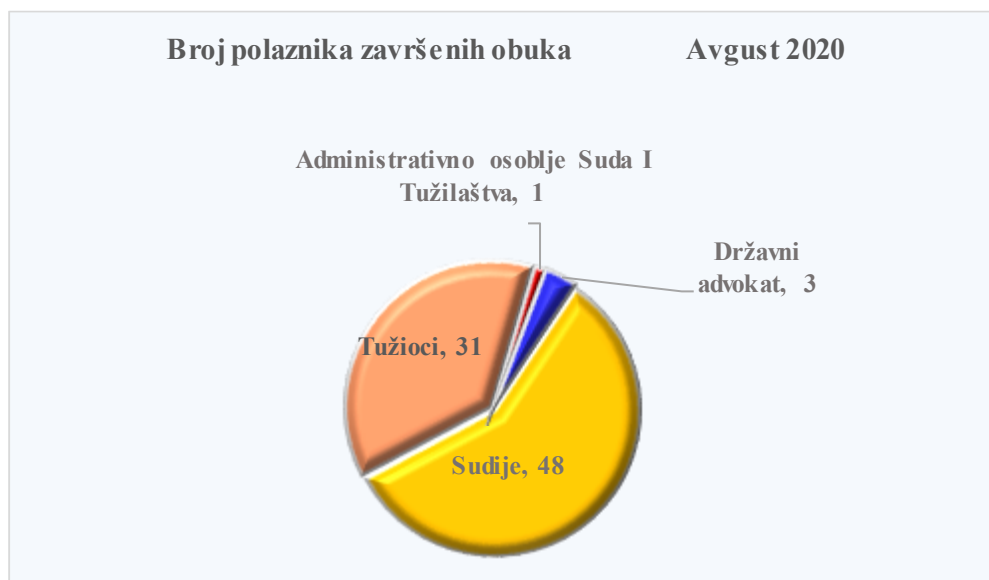
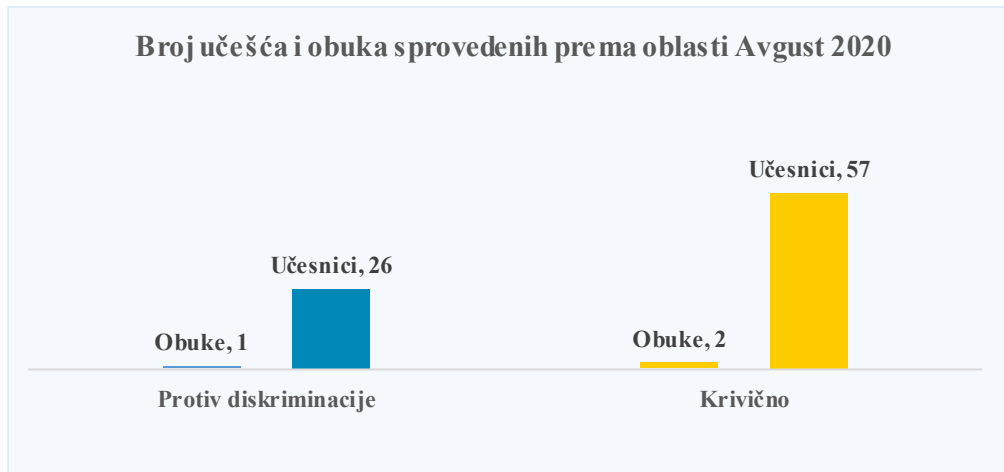
U okviru ovog specijalizovanog programa obuke, posebna pažnja je posvećena Kriptovalutama, kao novom fenomenu u savremenom svetu i zameni klasičnog novca virtuelnim novcem.

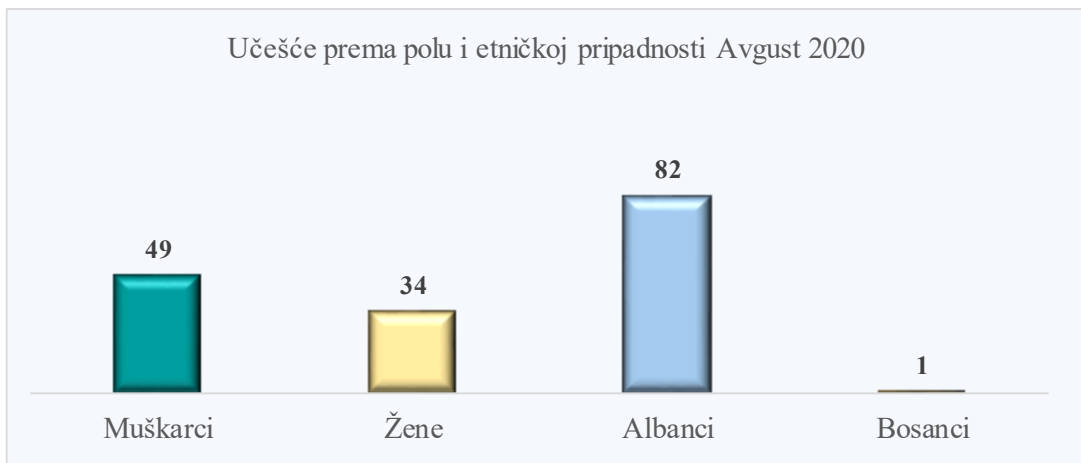
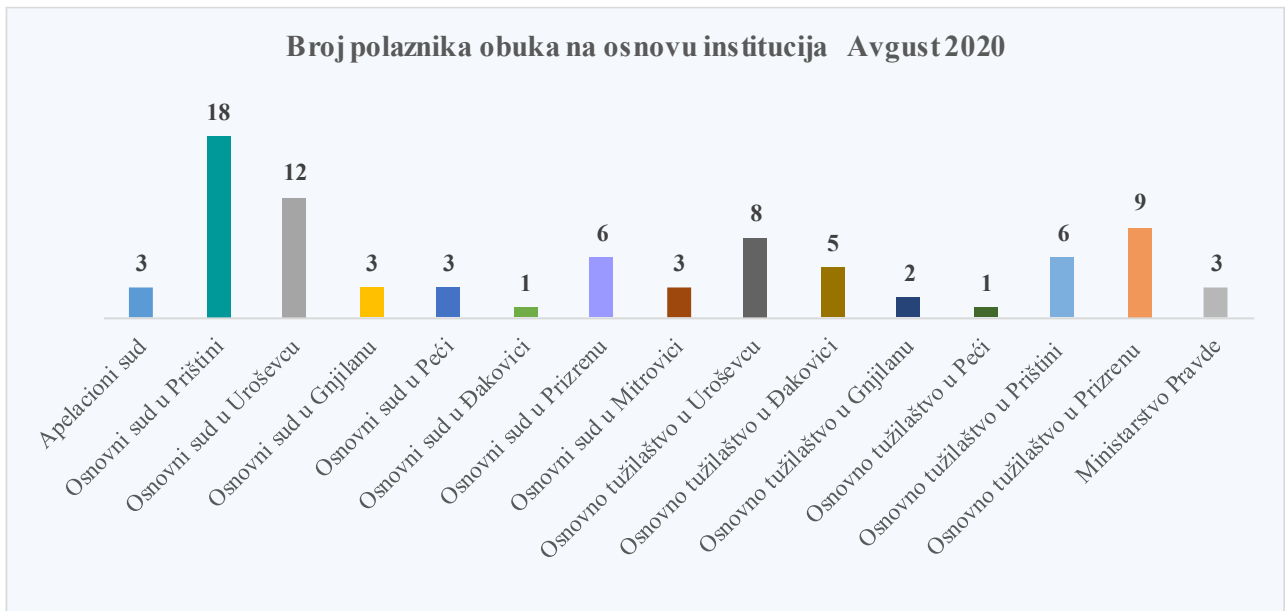
Primenjena metodologija bila je kombinovanog karaktera, sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama.

Korisnici obuke bili su tužioci i sudije prvog i drugog stepena, uključujući specijalne tužioce i sudije Posebnog odeljenja na oba nivoa i državne advokate.

Prisustvo na treninzima na PTV predstavljeno kroz grafikone

Kursevi učenja na daljinu-učenje-Elearning

Tokom jula, platforma za učenje na daljinu i dalje je bila otvorena za zainteresovane učesnike (sudije, tužioce, administrativno osoblje sudova i tužilaštava, kao i studente prava) na neodređeno vreme.

U okviru ove platforme postoji 18 pristupačnih kurseva na mreži, od kojih je 8 na srpskom jeziku.

Datuma 20. jula 2020. godine, prema Uredbi Sudskog saveta Kosova (br. 06/2019) o izmenama i dopunama Uredbe (br. 06/2017) objavljen je na mreži obavezni kurs „Profesionalna etika“ za sudije Republike Kosova.

Detaljno su tabele koje predstavljaju prisustvo i napredak u pohađanju kurseva po temama na ovoj platformi.

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>(Profesionalna etika) Postupak i disciplinska odgovornost (albanski)</i>	93	61%	31	20%	29	19%
<i>Profesionalna etika I</i>	102	67%	38	25%	13	8%
<i>Profesionalna etika II</i>	116	76%	13	8%	24	16%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>(Profesionalna etika) Disciplinski postupak i odgovornost (srpski)</i>	10	7%	16	10%	127	83%
<i>Profesionalna etika I (srpski)</i>	12	8%	55	36%	86	56%
<i>Profesionalna etika</i>	11	7%	33	23%	107	70%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Mere raznolikosti</i>	3	3%	8	8%	89	89%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Efektivno upravljanje</i>	3	18%	12	71%	2	12%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Pravda za decu Civilni aspekt</i>	16	16%	19	19%	65	65%

Naziv kur-sa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Pravda za decu Krivični aspekt</i>	10	10%	15	15%	75	75%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Istraga i otkrivanje</i>	11	11%	10	10%	79	79%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Korupcija porema domaćem i međunarodnom pravu</i>	7	7%	7	7%	86	86%
Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Upravljanje sudom</i>	13	13%	6	6%	81	81%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Vođstvo – lideršip</i>	11	11%	9	9%	80	80%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Autorska prava i pravna zaštita</i>	8	8%	18	18%	74	74%
<i>Autorska prava i pravna zaštita</i>	2	22%	3	33%	4	44%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Faza optužnice i izjašnjavanja o krivici (engleski)</i>	19	19%	14	14%	67	67%
<i>Faza optužnice i izjašnjavanja o krivici (srpski)</i>	2	22%	3	33%	4	44%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Upravljanje stresom</i>	36	36%	18	18%	46	46%
<i>Upravljanje stresom (srpski)</i>	6	67%	3	33%	0	0%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Veštine socijalne komunikacije (engleski)</i>	8	8%	8	8%	84	84%
<i>Veštine socijalne komunikacije (srpski)</i>	2	22%	3	33%	4	44%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Obuka o primeni poreskog zakonodavstva na</i>	7	7%	6	6%	87	87%
<i>Obuka o primeni poreskog zakonodavstva na</i>	1	11%	3	33%	56	56%

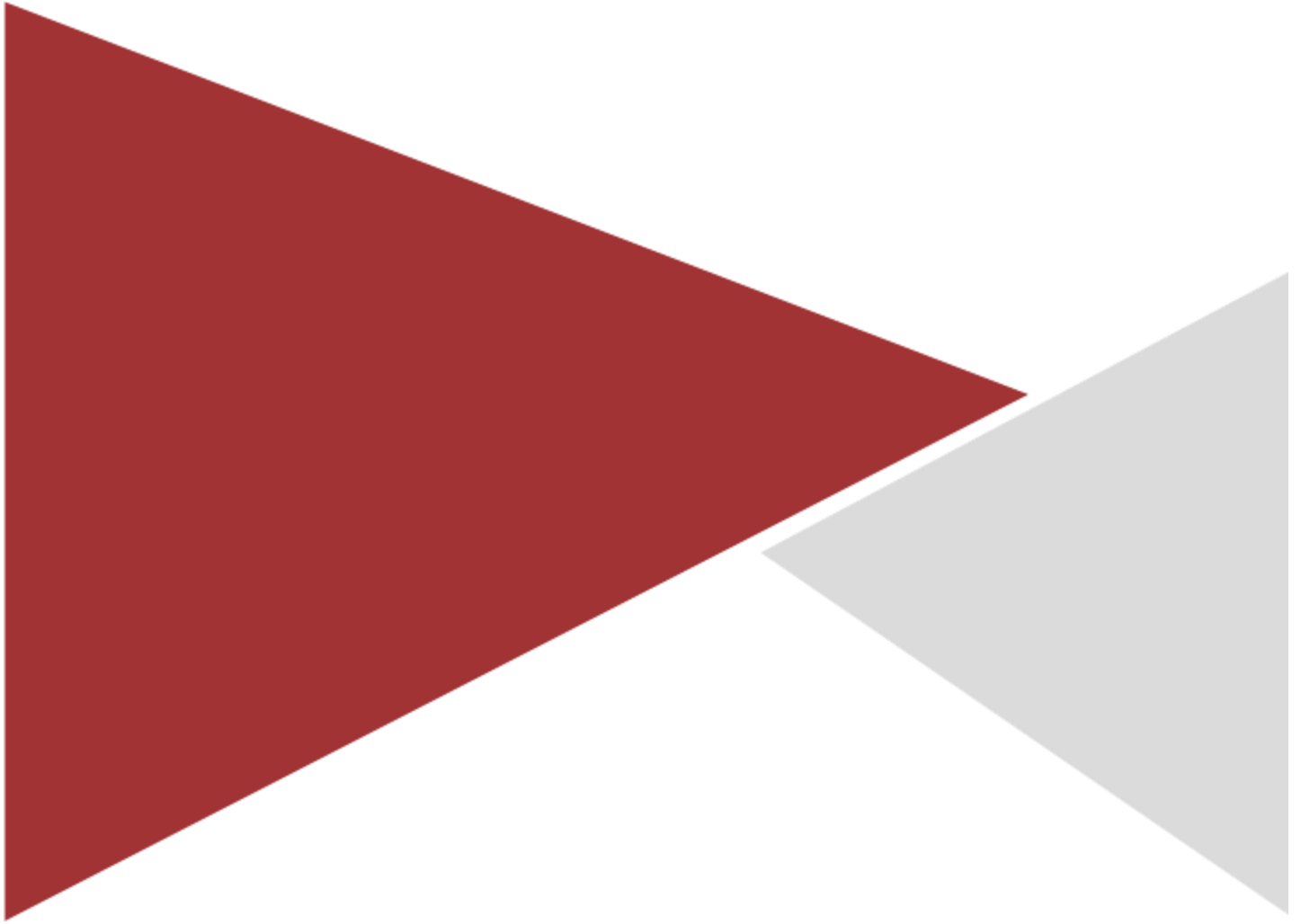
Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Komunikacija i odnosi s javnošću</i>	12	12%	36	36%	53	52%
<i>Komunikacija i odnosi s javnošću</i>	1	11%	4	44%	4	44%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Pravni Engleski</i>	37	37%	21	21%	42	42%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Informaciona tehnologija</i>	31	31%	12	12%	57	57%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Nasilje u porodici</i>	0	0%	11	79%	3	21%
<i>Nasilje u porodici</i>	0	0%	3	21%	10	79%

Adresa “Lagjja e Spitalit”
Rr. Muharrem Fejza p.n
Prishtinë, Republika e Kosovës

Tel: + 383 38 200 18 660
E-mail: infoad@rks-gov.net
<https://ad.rks-gov.net>